

UNESCO
UNESCO
UNESCO
UNESCO

ŽATEC MĚSTO CHMELE

ŽATEC – MĚSTO CHMELE

se od roku 2007 nachází na tzv. Indikativním seznamu ČR

Nominace pro zápis na Seznam světového dědictví byla předložena v roce 2017. Žádost byla mezivládním Výborem světového dědictví projednána v roce 2018 s doporučením k přepracování a k rozšíření o příklady pěstování chmele.

<https://whc.unesco.org/en/tentativelists/5153/>

SOUŘADNICE GPS

N 50°19'43.67" E 13°32'34.93"

OCHRANA

Městská památková rezervace od r. 1961

Městská památková zóna od r. 2003

Ochranné pásmo městské památkové rezervace od r. 1987

Ochranné pásmo městské památkové zóny od r. 2016

POPIS STATKU NAVRHOVANÉHO K ZÁPISU NA SEZNAM SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO

Historie města Žatce v severozápadních Čechách sahá hluboko do středověku, první písemná zmínka o městě pochází již z počátku 11. století.

Během svého vývoje si město prošlo obdobími prosperity i útlumu.

Ačkoliv první písemná zmínka o chmelnici v Žatci pochází již z roku 1348, rozkvět žateckého chmelařství nastal teprve v 16. století.

V té době byl Žatec největším producentem chmele v Evropě.

V 19. století došlo k dalšímu rozšiřování chmelnic, kvůli čemuž bylo potřeba i větší zázemí pro skladování a zpracování chmele. Část města se tak přeměnila

na obchodní chmelařské centrum se sušárnami, sklady a balírnami chmele.

Město se na konci 19. století orientovalo výhradně na export chmele,

který byl na počátku 20. století měřítkem pro stanovení kvality a cen chmele na evropském trhu. Žatecký chmel se na přelomu 19. a 20. století vyvážel i do zámoří,

jako například Brazílie, Japonska a Spojených států amerických.

Takové postavení má žatecký chmel na světovém trhu dodnes,

a to i přes období poklesu během druhé světové války.

Do dnešní doby se dochovala ve městě řada významných historických objektů jako například farní kostel, radnice, synagoga, části bývalého městského opevnění

a řada městských domů s dochovaným středověkým jádrem.

Rozvoj chmelařství se podepsal na vnějším vzhledu města i na krajině v jeho okolí, které se proměnilo především v průběhu tzv. „dlouhého 19. století“.

Symbolem žateckého pivovarnictví je areál Žateckého pivovaru,

který se nachází na místě bývalého žateckého hradu.

Jeho pozůstatky byly do areálu zapojeny.

Řada staveb, které původně sloužily k chmelařským účelům,

je dodnes s tímto odvětvím spojena či byla adaptována

k prezentaci chmelařství (muzea aj.).

HODNOTA STATKU NAVRHOVANÉHO K ZÁPISU NA SEZNAM SVĚTOVÉHO DĚDICTVÍ UNESCO

Jedinečnost města Žatce spočívá v mnoha aspektech. Díky dochované středověké uliční struktuře, celkovému stavebnímu rázu určenému chmelařskými stavbami a dochované střešní krajině, jejíž součástí jsou větrací otvory či dřevěné nástavby

a vysoké komíny, je na místě cítit neopakovatelný genius loci. Koncentrací

chmelařských staveb a vysokou mírou jejich dochování na poměrně malém území se stal Žatec městem, které nemá ve světě obdoby. Mnoho objektů si dodnes zachovalo

svou původní funkci či jsou nadále spojeny s chmelařským odvětvím.

Bohatství města se také projevilo na honosných sídlech podnikatelů

v oboru chmelařství a pivovarnictví. Zajímavé dochované historické stavby

se nachází i mimo centrum města, jako je například bývalý Dreherův pivovar,

který je s rozvojem pivovarnictví nedílně spojený.

Význam, bez něhož by nebylo možné o Žatci hovořit jako o chmelařském fenoménu,

spočívá v kontextu s krajinou, kde se chmel pěstoval. Chmelařský průmysl

se tedy nepodepsal jen na podobě města, ale také jeho okolí.

I v okolních obcích se nacházejí stavby, které jsou s chmelařstvím spjaté.

V neposlední řadě spočívá mimořádný význam statku také v samotném žateckém chmelu, jehož kvalita je určena zdejšími prostředím, předávanými zkušenostmi a místními tradicemi.

V tomto oboru žatečtí obyvatelé přispěli svými inovacemi

(například tzv. žatecké drátěnky a horkovzdušné sušení chmele).

Spojením všech těchto hodnot vznikla unikátní provázaná struktura města a jeho okolí, v němž je možné pozorovat rozvoj chmelařství a pivovarnictví

od středověku až do současnosti.

Seznam kulturních památek: <https://www.pamatkovykatolog.cz/>

Webové stránky: <https://www.mesto-zatec.cz/>